Ankenævnet for Forsikring

936/14

Den 31. marts 2014 blev i sag nr. 84.805:

xxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxxxx xxx xxxxx
xxxx xxxxxxxxx

mod

Ace Europe
v/Crawford & Company
Denmark
Lergravsvej 59, 1. sal
2300 København S

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har ulykkesforsikring i Ace Europe v/Crawford & Company Denmark. Han klager ved sin advokat over, at selskabet har afvist at udbetale yderligere méngodtgørelse for en anmeldt forværring af følgerne efter et af selskabet allerede anerkendt ulykkestilfælde.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning med henvisning til, at klagerens eventuelle krav er forældet.

I brev af 15/7 2013 til nævnet, der var vedlagt klageskemaet (modtaget i nævnet den 16/7 2013), har klagerens advokat bl.a. anført:

> "Min klient [klager] kom til skade den 14. juli 2003 med sit knæ. I august 2004 konstaterede man, at der var behov for at isætte en knæprotese.
>
> I september 2004 fastsatte Crawford Forsikring det varige men til 5 %.
>
> Knæprotesen blev herefter indsat i december 2004.
>
> Den 17. oktober 2012 vurderede Arbejdsskadestyrelsen det varige men til 10 %.
>
> Min klient fik ved Arbejdsskadestyrelsens vurdering kendskab til, at en knæprotese medfører et varigt men svarende til 10 %.

2. 84.805

Min klient rettede herefter henvendelse til Crawford Forsikring, som ved brev af 10. januar 2013 meddelte, at sagen var forældet, og at der ikke kunne foretages yderligere udbetaling for varigt mén.

Ved brev af 14. marts 2013 kontaktes Crawford Forsikring igen med fastholdelse af kravet og henvisning til, at forældelsesfristen først løber fra den 17. oktober 2012, hvor der var kundskab om kravet ved Arbejdsskadestyrelsens vurdering.

Den 6. maj 2013 meddelte Crawford Forsikring, at man fastholdte, at kravet var forældet og at sagen var afsluttet.

Forældelsen løber først fra 17. oktober 2012, hvor [klageren] fik kundskab til kravet ved Arbejdsskadestyrelsens vurdering. Der kan henvises til Dansk Forsikringsret, 8. udgave, side 476-477. Særligt side 477, 2. afsnit, hvoraf fremgår, at man ved personskader først kan anses at have opnået kundskab om, at man har et krav på det tidspunkt, hvor Arbejdsskadestyrelsen har udtalt sig om méngradens størrelse.

For god ordens skyld skal jeg gøre opmærksom på, at det er almen viden inden for forsikringsbranchen, at en protese medfører et varigt mén svarende til 10 %.

Forsikringsselskabet har derfor været i ond tro ved udbetalingstidspunktet, når de udbetaler godtgørelse for varigt mén svarende til 5 %, når man var bekendt med, at der var planlagt operation med indsættelse af protese."

Dertil har selskabet i brev af 15/7 2013 til nævnet bl.a. bemærket:

"**Hvad er der sket**
Skaden er anmeldt og tidligere behandlet af ACE Insurance S.A.-NV. og der er udbetalt en ménerstatning svarende til 5 % (bilag …). Udbetalingen er på 25.000,- kr. og beløbet er udbetalt den 14. september 2004. Herefter afsluttes sagen.

Den 1. november 2012 modtager vi bilag indsendt af [klageren] fra ACE European Group (bilag …). Bilagene indeholder en afgørelse fra Arbejdsskadestyrelsen, hvor méngraden er fastsat til 10 %, tidligere erstatningsbrev og nye lægelige akter.

Henvendelsen betragtes, som en anmodning om genoptagelse af sagen og vi indhenter herefter samtykkeerklæring fra [klageren] til at indhente de lægelige akter fra Arbejdsskadestyrelsen (bilag …). Herefter indhenter vi kopi af Arbejdsskadestyrelsens akter, der ligger til grund for afgørelsen (bilag …).

Sagen forelægges herefter for selskabets rådgivende lægekonsulent, der på baggrund af akterne fra Arbejdsskadestyrelsen fastslår - at det er på baggrund af en forværring i [klagerens] helbredstilstand efter ulykkestilfældet, der fører til indsættelse af knæprotesen og [klageren] har været bekendt med denne forværring fra det tidspunkt knæprotesen blev sat i (ultimo 2004/primo 2005) og tilstanden skønnes stationær 6 måneder efter proteseindsættelsen (juni 2005).

På baggrund af de lægelige oplysninger fra Arbejdsskadestyrelsen afviser vi den 10. januar 2013 at udbetale yderligere ménerstatning, da kravet er forældet, jf. de gamle forældelsesregler i FAL § 29 (bilag …). Vi har i vores afgørelse lagt vægt på, at [klageren] var bekendt med forværringen af helbredstilstanden på det tidspunkt, hvor knæprotesen bliver indsat (ultimo 2004/primo 2005) og tilstanden efter operationen var stationær 6 måneder efter operati-

onen (juni 2005). Forældelsesfristen begynder derfor at løbe omkring juni 2005 og kravet er herefter forældet den 31. december 2007.

Den 15. marts 2013 modtager vi brev fra Advokatfirmaet …, der er uenig i vores afgørelse (bilag …) og på baggrund af denne henvendelse gennemgår vi sagen på ny.

Vi fastholder vores tidligere afgørelse i brev til advokaten af 6. maj 2013 (bilag …).

Begrundelse for at fastholde afgørelsen
Det er vores opfattelse, at [klageren] burde have rejst krav om yderligere ménerstatning allerede på det tidspunkt, hvor knæprotesen indsættes. Forudsætningen for at sagen kan genoptages og der evt. kan blive tale om yderligere udbetaling af ménerstatning - svarende til de 10 % mén, som en knæprotese berettiger til - er, at [klageren] orienterer os om den valgte behandling. [Klageren] burde af egen drift have rettet henvendelse til os, da protesekirurgi må anses for et så væsentligt indgreb/konsekvens af skaden, at [klageren] på dette tidspunkt havde kendskab til den indtrådte forværring.

Vi har endvidere i vores vurdering lagt til grund, at det af speciallægeerklæring udfærdiget af speciallæge … fremgår af side 5 i konklusionen, at tilstanden er skønnet stationær i efteråret 2005 (bilag …).

Vi gør opmærksom på, at ACE Insurance afslutter sagen i september 2004 og operationen med knæprotesen udføres ultimo 2004/primo 2005.

Det er endvidere vores opfattelse, at hvis kravet var blevet anmeldt rettidigt til os, ville vi ikke kunne tiltræde en méngrad på 10 %, idet der ikke er taget højde for [klagerens] forudbestående lidelse, som har relation til en skade i ungdomsårene (sammenvoksninger), der efter vores opfattelse er delårsag til generne, der fører til, at der indsættes en knæprotese i knæet.

Denne forsikringen berettiger udelukkende til erstatning for de direkte følger efter et ulykkestilfælde. Forsikringen berettiger ikke til erstatning for forudbestående lidelser og sygdom, jævnfør gældende forsikringsbetingelser (bilag …).

Konklusion
Crawford & Company fastholder på vegne af ACE European Group, at der ikke kan udbetales yderligere ménerstatning efter ulykkestilfældet, der skete den 14. juli 2003, da kravet er forældet."

Med henvisning til selskabets bemærkninger har klagerens advokat i brev af 2/10 2013 til nævnet bl.a. påpeget:

"Under henvisning til ankenævnets brev af den 24.9.2013 vedrørende det indklaget selskabs svar af 20.9.2013, har jeg noteret, at selskabet mener, at såfremt kravet var blevet anmeldt rettidig, ville man ikke kunne tiltræde en méngrad på 10%, idet er ikke er taget højde for [klagerens] forud bestående lidelse, som relatere sig til en skade i benet i ungdomsårene - (sammenvoksning).

Det kan oplyses, at denne skade ikke kan betegnes som en forud bestående lidelse i forhold til knæprotesen, idet der var tale om et skinnebensbrud som ikke involverede knæleddet og som min klient pådrog sig i en alder af 20 år.

Der har ikke været komplikationer eller sammenvoksninger som har medført funktionshindringer af knæet eller på nogen måde involverede knæet.

Der er derfor ikke grundlag for at fradrage i mèngodtgørelsen for såvidt angår knæledsprotesen."

Heroverfor har selskabet i brev af 24/10 2013 til nævnet bl.a. oplyst:

"Der foreligger, efter vores opfattelse, ikke lægelig dokumentation for de fremførte påstande. Det er vores opfattelse, at et skinnebensbrud kan udtrykkes sig på mange forskellige måder. Det er ikke helt sjældent, at en sådan skade heler i enten vinkelfejlstilling eller fejlrotation, hvor selv få grader på lang sigt kan få betydning."

Nævnet har modtaget en række bilag. Nogle af de modtagne bilag gengives i uddrag nedenfor.

Af speciallægeerklæring af 23/8 2012 fra en ortopædkirurg, der er modtaget i Arbejdsskadestyrelsen den 17/9 2012, fremgår bl.a.:

"TIDLIGERE:
Som 20-årig var han som motorcyklist indblandet i et færdselsuheld, hvor han pådrog sig en knusning af højre underben. Havde højre ben i gips i et år. Efterfølgende trænet op og højre ben kom til at fungere helt normalt.
Bruddet blev behandlet på … Hospital.
Som barn indlagt med hjernerystelse, men udskrevet efter 2 dage og har ikke haft følgetilstande.
…
AKTUELLE:
Den 14.07.03 var skadelidte på arbejde som handicapchauffør og skulle have en person i kørestol ud af bilen. I forbindelse med dette kommer skadelidte til at træde 1 meter ned fra liften, hvorved han får et kraftigt stod og vrid af sit højre knæ.
Skadelidte får en intensiv smerte i sit højre knæ, men denne forsvinder ret hurtigt.
I løbet af dagen får han flere tilfælde med smertejag i højre knæ, og næste dag opsøger han egen læge.
Ulykken blev anmeldt som arbejdsskade.
På dette tidspunkt bliver skadelidte henvist til speciallæge i ortopædkirurgi.
Skadelidte fik først tid hos ortopæden i november 2003. Ultimo 2003 fik han foretaget kikkertoperation af højre knæ, hvor der blev fjernet et stykke af hans menisk.
Efter 3 måneder var der ingen effekt af operationen.
I august 2004 blev der foretaget en ny kikkertoperation og en ny resektion, men også dette var uden effekt.
Blev henvist til … Sygehus, hvor man konkluderede, at det var nødvendigt at isætte en kunstig knæprotese svarende tit højre knæ.
…
I december 2004 fik han isat et kunstigt knæ på en klinik i …, der hedder … . Ukompliceret efterforløb.

I februar. 2005 var han til genoptræning på … i [udlandet], og dette havde ganske udmærket effekt. Efter dette tidspunkt er der ikke foretaget nogen hverken diagnostiske eller behandlingsmæssige procedurer af højre knæ.
I 2010 blev patienten på ny undersøgt på … Sygehus, da der var problemer med højre knæ.
Der blev foretaget en scintigrafi af højre knæ, som viste fuldstændig normale forhold. Herefter er der ikke foretaget yderligere mht. højre knæ.

UDDANNELSE OG ARBEJDSFORHOLD:
…
Efter den første kikkertoperation i november 2003 har skadelidte ikke været i arbejde. Han kunne ikke genoptage arbejdet efter operationen og i januar 2004 blev han fyret.
I april 2005 fik han et nyt job som handicapchauffør. Arbejdede der i 3-4 måneder, men han kunne ikke rigtig enes med arbejdsgiveren, og arbejdsforholdet ophørte. Umiddelbart efter fik han job som chauffør i et fragtfirma. Primært gik det godt, da han ikke behøvede at løfte på nogle af varerne, men de blev kørt ind på paller.
Efter 4 måneder skulle han begynde selv at løfte på nogle madvogne, og det kunne hans højre knæ ikke klare. Han var tvunget til at sige op.
Umiddelbart efter fik han arbejde som chauffør, hvor han skulle transportere gående patienter. Arbejdede der i 2 1/2 år, men firmaets kontrakt med det offentlige ophørte, hvorefter firmaet lukkede.
Han fik igen arbejde som handicapchauffør og fortsatte med dette indtil april 2012. I de perioder, hvor skadelidte har været sygemeldt, har han fået sygedagpenge.
…

AKTUELLE KLAGER:
I 2005 fik patienten udbetalt en erstatning på kr. 25.000 og en méngrad på 5% pga. skaden af højre knæ.
Han var ikke tilfreds med denne erstatning, men sagen blev ikke genoptaget, da han kunne fungere i sit tidligere erhverv.
Skadelidte anvender dagligt et knæbind, ellers har han store problemer med at gå. Knæet hæver op og bliver stift, hvis han ikke har bindet på. Desuden kommer der også en brændende fornemmelse lateralt på højre knæ, som trækker op ad højre lår.
Fornemmer, at han bliver følelsesløs på lateralsiden af højre femur.
Han synes ikke selv, at han halter. Fornemmer, at det klikker i højre knæ, når han går. Dette klik har været til stede helt siden han blev opereret.
Han kan ikke stå op i mere end 1/2 time af gangen, og han kan ikke gå en længere tur. Angiver selv gangdistance til 1 1/2 - 2 km.
Skadelidte har ingen problemer med at klare sig selv i det daglige, dvs. opgaver som rengøring og indkøb klarer han uden det store besvær.
Skadelidte angiver stationærtidspunkt til efteråret 2005.
…
RØNTGEN:
Røntgenbilleder er ikke tilgængelige. Der foreligger imidlertid oplysninger om, at der er foretaget røntgen af højre knæ i 2010 på …, som viste fuldstændig normale forhold.
På dette tidspunkt har man også suppleret med en scintigrafi, som viste normale forhold omkring den højresidige knæledsprotese.

RESUME:
67-årig tidligere sælger og handicapchauffør, der i 2003 i forbindelse med sit arbejde falder en meter ned på sit højre hen og pådrager sig dels et aksialt, dels et rotationstraume af højre knæ. Efterfølgende artroskoperet x 2, og det ender med, at han i december 2004 får isat er kunstigt knæ på højre side.

Efterfølgende rehabiliteret bl.a. på … og i april 2005 kunne han genoptage sit arbejde.
I 2010 er der foretaget opfølgning pga. vedvarende gener, hvor man finder normalt røntgen og scintigrafi af højre knæ.
…
KONKLUSION:
Der er følger efter aktuelle ulykkestilfælde.
Der skønnes at være overensstemmelse mellem de fremførte klager og de objektive fund. Tilstanden er stationær med skønnet stationærtidspunkt til efteråret 2005.
Patienten er nu pensionist, og skaden vil ikke få betydning for hans fremtidige beskæftigelse.
Han har i 2005 modtaget en erstatning på kr. 25.000 på baggrund af en méngrad på 5 %. At Få isat et kunstigt knæ som følge af en meniskskade er en usædvanlig og alvorlig komplikation efter denne type skade. Dette har givet patienten flere problemer, end det man normalt ville forvente efter en meniskskade.
Pga. den fundne mislyd i højre knæ er der risiko for, at knæet ad åre skal udskiftes."

Af brev af 17/10 2012 til klageren fra Arbejdsskadestyrelsen fremgår bl.a.:

"**Kilder**

- Anmodning om genoptagelse modtaget den 19. marts 2012 fra dig
- Oplysninger om yderligere men modtaget den 27. april 2012 fra dig
- Supplerende speciallægeerklæring modtaget den 17. september 2012 fra Overlæge …

Sagens oplysninger
Vi traf den 9. august 2004 den afgørelse, at du havde ret til 5 procent i godtgørelse for varigt men. Du havde gener i form af knæsmerter efter en meniskskade.
Du har den 19. marts 2012 bedt om genoptagelse af spørgsmålet vedrørende varigt men, da dine gener er forværrede.
Vi har indhentet en speciallægeerklæring.
Af denne fremgår det, at du har fået indsat et kunstigt knæled. Der er gener fra knæet i form af brændende og stikkende fornemmelse, samt sovende fornemmelse på femuren. Ved gang oplever du et klonk og der er instabilitet.
Du havde får ulykken pådraget dig et brud på knæet.

Varigt mén

Afgørelse
Vi fastsatte den 9. august 2004 dit men til 5 procent. Du har nu et varigt men på 10 procent. Det betyder, at du får 32.016 kroner i godtgørelse for varigt mén.
(Lov om sikring mod følger af arbejdsskader § 33).
…

Begrundelse
Vi har genoptaget din sag ud over 5-årsfristen, da der er sket en væsentlig forværring af din tilstand. Du har fået indsat et kunstigt knæled.

Vi har fastsat dit varige mén efter vores vejledende méntabel. Efter tabellens punkt D.2.7.19 vurderes ikke velfungerende kunstigt knæled til 12-25 procent.

Du har gener fra knæet i form af brændende og stikkende fornemmelse, samt sovende fornemmelse på femuren. Ved gang oplever du et klonk og der er instabilitet.

7. 84.805

Ud fra det nævnte punkt i méntabellen har vi fastsat dit varige mén til 15 procent.

Vi finder dog, at der er grundlag for et fratræk på 5 procent, da du tidligere har haft et brud.

Du har derfor ret til 10 procent i godtgørelse for varigt mén som følge af den anmeldte skade.

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"5.0 HVAD FORSIKRINGEN IKKE DÆKKER
Undtaget fra forsikringen er:
Ulykkestilfælde der skyldes sygdom eller udløsning af latente sygdomsanlæg, selv om sygdommen er opstået eller forværret ved et ulykkestilfælde.
Forværring af følgerne af ulykkestilfælde, der skyldes en tilstedeværende eller tilfældigt tilstødende sygdom.
Skade, som er opstået gennem smitte af bakterier eller virus.
Følger af lægelig behandling, som ikke er nødvendiggjort af et af forsikringen omfattet ulykkestilfælde."

Nævnet udtaler:

Det fremgår af sagen, at klageren fik udbetalt 5 % méngodtgørelse i september 2004. I december 2004 fik han indsat en knæprotese, og i 2010 blev han undersøgt på et hospital på grund af vedvarende gener. Selskabets læge har fastsat stationærtidspunktet til 2005.

På denne baggrund, og henset til sagens øvrige oplysninger, finder nævnet at måtte lægge til grund, at klageren i 2005 må have haft grund til at tro, at ulykkestilfældet efter indsættelsen af knæprotesen kunne have resulteret i et yderligere krav mod selskabet. Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet har afvist, at yde forsikringsdækning under henvisning til, at et eventuelt krav efter den dagældende forsikringsaftalelovs § 29 er forældet senest i 2010.

8. 84.805

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Poul Sørensen